

Ломакіна Л.В.

Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”, Україна

Особистісно-орієнтований підхід в навчанні іноземної мови у вищих навчальних закладах

З входженням України до загально - європейської системи вищої освіти зросли значимість вивчення і мотивація навчання іноземних мов. Зі зміною потреб суспільства вузівський курс викладання іноземної мови потребує переосмислення. Навчальний предмет «Іноземна мова» перетворився в базовий елемент сучасної системи освіти, в засіб досягнення професійної реалізації особистості, особливо для випускників технічних вузів.

Зміна освітньої парадигми, розвиток педагогіки, нових педагогічних технологій відбувається при орієнтації на розвиток інноваційного типу освіти. Головна мета інноваційної освіти полягає в адаптації освітнього процесу до запитів і потреб особистості, в орієнтації навчання на забезпечення можливостей її саморозкриття, в розвитку особистісного потенціалу.

Підхід до навчання - це реалізація провідної, домінуючої ідеї навчання на практиці у вигляді певної стратегії і за допомогою того чи іншого методу навчання. Очевидно, що адаптація освітнього процесу до запитів і потреб особистості можлива при реалізації особистісно-орієнтованого підходу. Даний підхід має взаємопов'язані особливості: врахування вікових особливостей, інтересів, можливостей, потреб студентів; покладання на принципи диференціації та індивідуалізації навчання; постановка студентів в ситуації вибору; врахування професійних прагнень студентів; формулювання вимог до рівня підготовленості студентів до розвитку інтегративної, комунікативної мети навчання, при якій діяльнісна складова домінує над знаннєвою.

Особистісно - орієнтований підхід ґрунтується на врахуванні індивідуальних особливостей студентів, які розглядаються, як особистості, що мають свої характерні риси, схильності і інтереси.

Для кожного студента типовий той чи інший спосіб здійснення діяльності з оволодіння іноземною мовою. Викладачеві необхідно через навчання предмету простежувати розвиток навчальних умінь, що відповідають характерним для тієї чи іншої особистості навчальним стратегіям. Основним досягненням методистів в цій області є дослідження і розробка різних навчальних стратегій, якими користуються студенти в процесі навчання. Виділяють такі основні навчальні стратегії, як: стратегії, що базуються на механізмах людської пам'яті; когнітивні стратегії; компенсаторні стратегії.

Для реалізації особистісно - орієнтованого підходу в навчанні необхідно застосовувати відповідні методи і технології. Такими технологіями є проблемне, модульне навчання, а також метод проектів, елементи інтенсивного методу, інтерактивні. Метод проектів застосовується для формування потреби у використанні іноземної мови, що вивчається. Елементи інтенсивного методу іноді використовуються для організації рольових ігор. Інтерактивні методи викладання сприяють індивідуалізації, розвиваючи особистість. Їх провідною ідеєю є розвиток критичного мислення, як конструктивної, інтелектуальної діяльності.

Не можна обійти увагою і проблемні технології. Необхідно виділити таку організацію заняття з використанням проблемної технології, коли: в організації та проведенні занять спостерігається колективна діяльність з широкою участю самих студентів; студентам точно відомо, яку навчальну або проблемну задачу вони повинні вирішити, яких результатів досягти. Саме такі різновиди технології застосовуються в процесі навчання предмету. Проблемність у навчанні сприяє формуванню пізнавальної самостійності студентів, розвитку їх логічного, критичного і творчого мислення.

Таким чином, врахування індивідуальних особливостей студентів є основою особистісно - орієнтованого підходу до навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах, що дозволяє оптимізувати процес навчання спрямований на розвиток особистісного потенціалу.